

Internetconsultatie over nieuwe BTW-regels voor platformeconomie

Graag wijzen wij u op ons commentaar bij dit conceptwetsvoorstel. Dit commentaar is ook gepubliceerd in Vakstudie Nieuws (V-N 2025/47.18).

Redactie Vakstudie Nieuws

Het VIDA-pakket is op 11 maart 2025 aangenomen en op 25 maart 2025 gepubliceerd in het PbEU (Richtlijn (EU) 2025/516 tot wijziging van de BTW-richtlijn). Het totale pakket bestaat uit drie maatregelen: (i) elektronisch factureren en digitale rapportage, (ii) uitbreiding van regels voor de platformeconomie en (iii) uitbreiding van de éénloketregelingen en de verplichte B2B-verleggingsregeling.

In de volgende onderdelen bespreken wij ten behoeve van de 'internetconsultatie platformeconomie' diverse aspecten van het conceptvoorstel 'Wet implementatie Richtlijn BTW in het digitale tijdperk inzake de platformeconomie'. Hierbij merken we op dat het een verplichte implementatie van Europese regelgeving betreft waarbij weinig beleidsruimte is gelaten voor de lidstaten. Dit wordt onderschreven in het 'Beleidskompasformulier' behorend bij de internetconsultatie. Desondanks blijven er nog voldoende punten over die in het kader van de internetconsultatie kunnen worden aangekaart.

Doelstelling

De doelstelling van VIDA is om aan te sluiten bij de digitalisering van de economie en de daarbij behorende uitdagingen van de platformeconomie aan te pakken. Een belangrijk onderdeel hiervan is het terugdringen van BTW-fraude, welke in belangrijke mate wordt veroorzaakt door het niet in rekening brengen en afdragen van BTW. Het tegengaan van verstoring van de concurrentiepositie door gelijktrekking van de digitale en traditionele economie hangt hier nauw mee samen. Daarnaast is het verlagen van nalevingskosten voor ondernemers door middel van harmonisatie en standaardisatie een belangrijk streven.

Een positief effect van de gecombineerde maatregelen in het VIDA-pakket is de versnelling van de digitale transformatie aan de zijde van belastingdiensten en ondernemers. Uiteraard brengt dit evenzeer grote uitdagingen met zich mee. In de Kamerbrief over de implementatie van de 'Richtlijn BTW in het digitale tijdperk (VIDA)' van 26 juni 2025 (*Kamerstukken II* 2024/25, 22112, nr. 4090) worden deze uitdagingen expliciet benoemd. Gedacht moet worden aan uitvoeringsaspecten aan de zijde van de Belastingdienst, impact op de bedrijfsvoering van ondernemers en hogere administratieve lasten. In de hieraan voorafgaande Beslisnota van 10 juni 2025 is daarom ook gesteld dat gezien de 'impact en samenhang met bredere digitaliseringsdoelen' een interdepartementale aanpak wenselijk is. Het belang van een dergelijke brede aanpak onderschrijven wij ten eerste.

Tijdslijn

De onderdelen van het VIDA-pakket treden op verschillende momenten in werking. De BTW-wetgeving voor de platformeconomie moet uiterlijk 30 juni 2028 in de Wet OB 1968 zijn geïmplementeerd. Hoewel de lidstaten er beleidsmatig voor kunnen kiezen de toepassing uit te stellen tot uiterlijk 1 januari 2030, gaat het slot van het wetsvoorstel (art. II) uit van inwerkingtreding op 1 juli 2028. Opvallend is het voorbehoud dat plaatsing in het Staatsblad pas na die datum kan plaatsvinden. Dit wekt bij ons de suggestie dat de wetgever mogelijk rekening houdt met uitloop in

de parlementaire behandeling van dit wetsvoorstel. Wat daar ook van zij, in elk geval zou de wet dan met terugwerkende kracht op 1 juli 2028 in werking treden. De Europese Commissie verwacht het eerste kwartaal van 2027 met Explanatory Notes te komen waarin nader wordt ingegaan op de praktische aspecten voor platforms (zie tevens de op 24 september 2025 gepubliceerde 'Implementation Strategy' van de Europese Commissie).

Platformfictie

Er wordt een nieuwe platformfictie geïntroduceerd voor digitale platforms die de kortdurende verhuur van accommodaties en passagiersvervoer over de weg via hun platform aanbieden. Dergelijke diensten worden op grond van de fictie geacht door de dienstverrichter/ondernemer aan het platform te worden geleverd, en vervolgens door het platform aan de niet-belastingplichtige gebruiker van de dienst met behoud van het aftrekrecht voor het platform. Het platform dient de BTW hierover af te dragen en zorg te dragen voor de bijbehorende administratie en aangifteplicht. De door de ondernemer bij fictie aan het platform verrichte dienst is vrijgesteld van BTW, zonder recht op aftrek. De ondernemer komt daardoor niet in aanmerking voor aftrek van BTW op de hieraan toerekenbare kosten. Het platform wordt geacht een dienst te hebben ontvangen en geleverd, en heeft wel recht op aftrek van BTW ongeacht of de dienst door het platform belast is. De voorgestelde artikelen luiden:

"Art. 4a Wet OB 1968 (nieuw) en vgl. art. 28 bis BTW-richtlijn (nieuw):

1.
 - Niettegenstaande artikel 4, vierde lid, wordt een ondernemer die via het gebruik van een elektronische interface, zoals een marktplaats, platform, portaal of soortgelijk middel, het verrichten, binnen de Unie, van diensten van kortetermijnverhuur van onroerende zaken, te weten de ononderbroken verhuur aan dezelfde persoon gedurende maximaal dertig nachten binnen het kader van het hotel-, pension-, kamp- en vakantiebestedingsbedrijf, of diensten van passagiersvervoer over de weg faciliteert, geacht die diensten zelf te hebben ontvangen en verricht, tenzij degene die die diensten verricht:
 - a.
aan de ondernemer die de dienst faciliteert het btw-identificatienummer heeft verstrekt dat hem is toegekend in de lidstaat waar de dienst plaatsvindt, dan wel het identificatienummer dat hem overeenkomstig de [artikelen 362](#) of [369 quinquies](#) van de BTW-richtlijn 2006 is toegekend; en
 - b.
aan de ondernemer die de dienst faciliteert, heeft verklaard dat hij alle op die dienst verschuldigde btw zal voldoen.
2.
Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder het binnen de Unie verrichten van diensten van passagiersvervoer over de weg verstaan: het gedeelte van de dienst dat plaatsvindt tussen twee plaatsen in de Unie.
3.
Het eerste lid is niet van toepassing op diensten die zijn verricht in het kader van de regeling voor reisbureaus, bedoeld in hoofdstuk V, afdeling 10.
4.
De ondernemer die een dienst als bedoeld in het eerste lid faciliteert, verifieert het btw-identificatienummer, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.
5.
Het eerste lid is niet van toepassing op diensten van passagiersvervoer over de weg die in Nederland worden verricht in het kader van de kleineondernemersregeling, bedoeld in hoofdstuk V, afdeling 1."

"Art. 15 [lid 8](#) Wet OB 1968 (nieuw) en vgl. 178 bis BTW-richtlijn (nieuw):

8.

Indien een ondernemer geacht wordt diensten te hebben ontvangen en verricht overeenkomstig artikel 4a, hebben die diensten geen invloed op het recht op aftrek van die ondernemer, ongeacht of de btw ten aanzien van die diensten aftrekbaar is.”

Voor de definitie van ‘faciliteren’ wordt verwezen naar het nieuwe art. 9ter BTW-verordening 282/2011. De belangrijkste uitzondering is dat de platformfictie niet van toepassing is wanneer een ondernemer zijn BTW-identificatienummer of OSS-identificatienummer aan het platform verstrekt en verklaart de voor de dienst verschuldigde BTW te voldoen. Dit vergroot zijn administratieve last, maar een ondernemer die zelf zorg draagt voor de voldoening van BTW heeft daarentegen wel recht op aftrek van BTW. Afhankelijk van de hoogte van de BTW op de inkoopkosten, kan het vanuit een kostenbatenperspectief daarom toch interessant zijn voor een ondernemer om zelf aan de complianceverplichting te voldoen (middels een regulier BTW-identificatienummer of op grond van het éénloketsysteem).

Hoewel de verklaring door de ondernemer aan het platform vormvrij is en ook weer kan worden teruggedraaid, brengt het bestaan van deze uitzondering een op zichzelf staande administratieve last met zich. In het geval de ondernemer onjuiste informatie verstrekt, moet het platform namelijk aantonen dat het niet wist en redelijkerwijs niet had kunnen weten dat die informatie onjuist was. Dit vereist een doorlopende controle, als het ware per transactie. Los van de uitzonderingen die de administratieve last van het platform vergroten, wijzen wij graag ook nog op de relatief zware ‘minimum’ boekhoudverplichting voor het faciliterende platform. Op grond van het voorgestelde art. 34 lid 6 Wet OB 1968 moet het platform namelijk ook een boekhouding bijhouden van diensten voor kortetermijnverhuur van accommodatie of passagiersvervoer over de weg die weliswaar worden gefaciliteerd door het platform, maar waarop de platformfictie niet van toepassing is. Wanneer de aanbieder van de dienst een BTW-identificatienummer of OSS-identificatienummer heeft verstrekt aan het platform en heeft verklaard dat hij de BTW over de dienst in rekening zal brengen, is dus geen sprake van toepassing van de platformfictie, maar bestaat er wel een boekhoudverplichting. “Art. 34 lid 6 Wet OB 1968 (nieuw) en vgl. art. 242 bis lid 1 BTW-richtlijn (nieuw):

6.

Indien een ondernemer, via het gebruik van een elektronische interface, zoals een marktplaats, platform, portaal of soortgelijk middel, het verrichten, binnen de Unie, van diensten van kortetermijnverhuur van onroerende zaken of diensten van passagiersvervoer over de weg faciliteert, en die ondernemer niet geacht wordt die diensten zelf te hebben ontvangen en verricht overeenkomstig artikel 4a, wordt de ondernemer die de dienst faciliteert, verplicht een boekhouding van die diensten bij te houden. Die boekhouding bevat voldoende gegevens om de belastingautoriteiten van de lidstaat waarin die diensten belastbaar zijn, in staat te stellen de juistheid van de btw-aangifte te bepalen.”

Gezien het samenstel van administratieve verplichtingen – voor de situatie dat de platformfictie van toepassing is en de mogelijkheid dat gebruik wordt gemaakt van een uitzondering – onderkennen wij hier wel een aanmerkelijke last voor platforms. Wij zouden daarom zeker voor de uitzonderingssituaties nog beleid verwachten waaraan de platforms wat meer (praktische) handvatten kunnen ontleen.

Faciliteringsdiensten door platforms

In het nieuwe art. 30 BTW-verordening 282/2011 is de faciliteringsdienst gedefinieerd. Deze dienst komt kortweg neer op het in contact brengen van aanbieder en afnemer wat leidt tot een levering van goederen of diensten via het platform. Voor het vaststellen van de plaats van deze faciliteringsdienst door het platform aan een niet-ondernemer, wordt ingevolge art. 6aa Wet OB 1968 (nieuw) aangesloten bij de plaats waar de onderliggende handeling wordt verricht. Het voorgestelde artikel luidt:

“Art. 6aa Wet OB 1968 (nieuw) en vgl. art. 46 bis BTW-richtlijn (nieuw):

De plaats van een faciliteringsdienst die voor een andere dan ondernemer wordt verricht via het gebruik van een elektronische interface, zoals een marktplaats, platform, portaal of soortgelijk middel, is de plaats waar de onderliggende handeling overeenkomstig de bepalingen van deze wet wordt verricht.”

Voor de accommodatieverhuur is dat daar waar de onroerende zaak is gelegen op grond van art. 6b Wet OB 1968. Voor het passagiersvervoer is dat op basis van art. 6c lid 1 Wet OB 1968 de plaats waar het vervoer binnen de EU plaatsvindt naar verhouding van de afgelegde afstanden. Het voorgaande betekent dat zowel de zelfstandige faciliteringsdienst als de afzonderlijke verhuur- dan wel vervoerdienst in hetzelfde land worden geacht plaats te vinden. Als ‘andere dan ondernemer’ wordt overigens beschouwd een afnemer die geen BTW-identificatienummer heeft verstrekt, tenzij het platform over andersluidende informatie beschikt (art. 9sexies BTW-verordening 282/2011 (nieuw)). Op die manier wordt – aldus de conceptmemorie van toelichting – een disproportionele last voor het platform voorkomen.

Voor faciliteringsdiensten aan ondernemers wordt voor de vaststelling van de plaats van dienst aangesloten bij de hoofdregel van art. 6 [lid 1](#) Wet OB 1968. Deze faciliteringsdiensten zijn belast daar waar de afnemer is gevestigd en dat is niet noodzakelijkerwijs in hetzelfde land als waar de verhuur- of personenvervoerdienst plaatsvindt. In de situatie dat de afnemer van beide diensten hetzelfde is, kan het daarom zo zijn dat de plaats van dienst verschillend is. Eenzelfde mate van congruentie die bij niet-ondernemers wordt toegepast zou hier wellicht niet misstaan, maar wijkt wel af van het bestemmingslandbeginsel. Indien de afnemer van de faciliteringsdienst en de afnemer van de verhuur- of vervoerdienst verschillend zijn, dan werkt het bestemmingslandbeginsel wel naar behoren. Evengoed had dit systeem wat beter kunnen worden uitgelegd in de conceptmemorie van toelichting.

Kortdurende verhuur van accommodaties

Art. 11 lid 1 onderdeel b onder 2° Wet OB 1968 (nieuw) wordt zodanig aangepast dat het van toepassing zal zijn op de ononderbroken verhuur aan dezelfde persoon gedurende maximaal dertig nachten binnen het kader van het hotel-, pension-, kamp- en vakantiebedrijfsbedrijf.

“Art. 11 lid 1 Wet OB 1968 (nieuw) en vgl. art. 135 lid 2 onderdeel aa BTW-richtlijn (nieuw):

1.

Onderdeel b, onder 2°, komt te luiden:

2°.

de ononderbroken verhuur aan dezelfde persoon gedurende maximaal dertig nachten binnen het kader van het hotel-, pension-, kamp- en vakantiebedrijfsbedrijf;.

2.

Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel w door een puntkomma wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

x.

de diensten die de ondernemer op grond van artikel 4a geacht wordt te hebben ontvangen.”

Waar het artikel in haar huidige vorm spreekt van ‘personen die daar slechts voor een korte periode verblijf houden’, wordt dat verblijf op een maximaal van dertig nachten door dezelfde persoon gesteld. Dit is een duidelijke concretisering die aansluit bij de tekst van art. 135 lid 2 sub aa BTW-richtlijn (nieuw) en een belangrijke wijziging betekent ten opzichte van de huidige uitleg van kortdurende verhuur onder de BTW-richtlijn. Op grond van het arrest van het Hof van Justitie EU in de zaak-Blasi (HvJ EG 12 februari 1998, C-346/95, ECLI:EU:C:1998:51, V-N 1998/28.24) wordt een verblijfsduur van zes maanden op dit moment nog aangemerkt als een passend criterium om het onderscheid te maken tussen langdurige en kortdurende verhuur. Aansluitend op hetgeen wij in onze noot bij V-N 2025/46.16 schreven, heeft de nieuwe termijn van dertig nachten aanmerkelijke gevolgen voor de praktijk van short-stayverhuur en aftrek van BTW op (eerder gemaakte) verbouwingskosten. Omdat niet in overgangsrecht is voorzien, maar ondernemers wel tegen

herzienings-BTW aan kunnen lopen, verwachten wij dat hierover nog reacties zullen komen in de internetconsultatie.

Wat ons verder opvalt is dat in de alinea die wordt toegevoegd aan de BTW-richtlijn wordt gesproken over verhuur van accommodatie dat een 'vergelijkbare functie' heeft als het hotelbedrijf. In lijn met de hiervoor reeds genoemde zaak-Blasi en de uitleg die in dit arrest wordt gegeven aan het begrip 'accommodatie', had men er ook voor kunnen kiezen in het wetsvoorstel meer aansluiting te zoeken bij de (nieuwe) tekst in de BTW-richtlijn. De verhuur van accommodatie via platforms zoals bijvoorbeeld Airbnb lijkt net wat beter te passen binnen voornoemde uitleg dan 'binnen het kader van het hotel-, pension-, kamp- en vakantiebestedingsbedrijf'. De conceptmemorie van toelichting gaat hier niet op in.

Wat verder opvalt is dat Nederland vooralsnog geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om – met inachtneming van de nationale specifieke kenmerken van de sector – additionele criteria, voorwaarden en beperkingen op te leggen. Wel is er de beleidsmatige keuze gemaakt om vanwege concurrentievervalsing tussen reguliere ondernemers en ondernemers die de kleine ondernemingsregeling (KOR) toepassen in art. 4a Wet OB 1968 (nieuw) geen uitzondering te maken voor KOR-ondernemers op de platformfictie. De conceptmemorie van toelichting is vrij duidelijk op dit punt en het voorgaande valt naar onze mening ook goed te verantwoorden binnen het huidige Nederlandse verhuurklimaat. Het gevolg is dat de KOR geen toepassing vindt voor wat betreft de kortdurende verhuur van accommodaties. Hoewel wij verwachten dat ondernemers onder de KOR hier bezwaren tegen zullen hebben omdat dit leidt tot een administratieve lastenverzwaring, blijft het 'level playing field' in zoverre gelijk doordat ondernemers op grond van de vrijgestelde levering onder de platformfictie niet in aanmerking komen voor aftrek van BTW op de hieraan toerekenbare kosten. Hetzelfde is reeds van toepassing op ondernemers onder de KOR.

Passagiersvervoer

Voor de toepassing van art. 4a lid 1 Wet OB 1968 (nieuw) wordt in lid 2 van hetzelfde artikel onder het 'binnen de Unie verrichten van diensten van passagiersvervoer over de weg verstaan': het gedeelte van de dienst dat plaatsvindt tussen twee plaatsen in de Unie.

Lidstaten die van oordeel zijn dat er op hun grondgebied geen sprake is van concurrentievervalsing, wordt de mogelijkheid geboden om KOR-ondernemers die aldaar gebruikmaken van de KOR-regeling (vrijstelling in Nederland) uit te sluiten van de maatregel. Het platform hoeft dan over hun (onderliggende) prestatie géén BTW te voldoen, ondanks dat de KOR-ondernemer ook géén BTW voldoet wegens het toepassen van de KOR-vrijstelling. In de Nederlandse context is geen evidente concurrentievervalsing waarneembaar tussen KOR-ondernemers en reguliere BTW-ondernemers in de sector van passagiersvervoer over de weg. Deze keuze is dus, zoals de conceptmemorie van toelichting aangeeft, vooral voortgekomen uit overleg met Koninklijk Nederlands Vervoer. Daarom bevat het wetsvoorstel een KOR-uitzondering voor deze sector (art. 4a [lid 5](#) Wet OB 1968 (nieuw)) en wordt dus voor deze specifieke sector gebruikgemaakt van genoemde beleidsoptie.

Omdat het over passagiersvervoer over de weg gaat, welk vervoer per definitie plaats moet vinden tussen twee plaatsen in de Unie, dient de grensoverschrijdende KOR te worden toegepast. Hiermee ontstaat wel een afhankelijkheid van andere lidstaten. Het komt ons namelijk voor dat de KOR alleen effectief kan worden toegepast als alle lidstaten waartussen het betreffende vervoer plaatsvindt, gebruik hebben gemaakt van deze KOR-regeling. De conceptmemorie van toelichting zegt hier weinig over, maar in de praktijk kan dit nog wel eens rommelig uitpakken en resulteren in een verzwaring van de administratieve last aan de zijde van de KOR-ondernemer, maar ook zeker het platform.